

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1908.   Andra Kammaren.   N:o 12.

Tisdagen den 18 februari,

kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 11 innevarande februari.

§ 2.

Upplästes följande till kammaren inkomna protokoll:

År 1908 den 17 februari sammanträdde kamrarnes valmän för att utse revisorer och revisorssuppleanter för granskning af riksbankens afdelningskontors i orterna räkenskaper och förvaltning, och befunnos efter valens slut hafva blifvit utsedde till

Revisorer:

vid kontoret i Göteborg

herr <i>Cavalli, A.</i> , stadskamrerare, Göteborg	med 39 röster,
» <i>Mörner, S. C. H. M.</i> , öfverstelöjtnant, Göteborg,	» 39 »
» <i>Gädde, O. E.</i> , f. d. riksdagsman, Svarteborg,	» 39 »
» <i>Palm, Constantin</i> , grosshandlare, Göteborg, ...	» 39 » ;

vid kontoret i Malmö

herr <i>Stenson, P.</i> , landstingsman, Fleninge, Ödåkra,	med 39 röster,
grefve <i>Hamilton. G. K.</i> , f. d. professor, ...	» 39 »
herr <i>Jönsson, A.</i> , f. d. landstingsman, Kjeflinge, ...	» 39 »
» <i>Jönsson, P.</i> , landstingsman, Örsjögård, Rydsgård,	» 39 » ;

vid kontoret i **Falun**

herr	<i>Edlund, N. M. E.</i> , flottningschef, Leksand.....	med 39 röster,
»	<i>Thorell, A.</i> , t. f. landsfiskal, Leksand,.....	» 39 »
»	<i>Jansson, J. P.</i> , f. d. riksdagsman, Saxhyttan, Nyhammar, ...	» 39 »
»	<i>Lidman, A.</i> , redaktör, Hedemora, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Gäfle**

herr	<i>Erikson, P.</i> , bruksdisponent, Hofors, ...	med 39 röster,
»	<i>Söderhjelrn, M.</i> , major, Gäfle, ...	» 39 »
»	<i>Engström, E.</i> , grosshandlare, Gäfle, ...	» 39 »
»	<i>Göransson, A.</i> , f. d. riksdagsman, Åsen, Störvik, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Halmstad**

herr	<i>Bökman, E.</i> , rektor, Halmstad, ...	med 39 röster,
friherre	<i>Hermelin, R.</i> , domänintendent, Frölinge, Getinge, ...	» 39 »
herr	<i>Gyllensvärd A. G.</i> , f. d. riksdagsman, Fågelsång, Voxtorp, ...	» 39 »
»	<i>Johanson, J. B.</i> , landstingsman, Fredrikslund, Torup, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Härnösand**

herr	<i>Dandanell, A. E.</i> , direktör, Nyland, ...	med 39 röster,
»	<i>Jacobsson, K. H.</i> , rektor, Härnösand, ...	» 39 »
»	<i>Bergström, C.</i> , f. d. riksdagsman, Skidsta, Ull- ånger, ...	» 39 »
»	<i>Lidén, J. E.</i> , grosshandlare, Ramvik, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Jönköping**

herr	<i>Egnell, V.</i> , borgmästare, Grenna, ...	med 39 röster,
grefve	<i>Spens, J. W.</i> , landssekreterare, Jönköping, ...	» 39 »
herr	<i>Erickson O.</i> , domänintendent, Bjärsby, Hult, ...	» 39 »
grefve	<i>von Seth, J. G.</i> , Bratteborg, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Kalmar**

herr	<i>von Tell, Philip</i> , major, Kalmar, ...	med 39 röster,
»	<i>Wickbom, J. A. O.</i> , rektor, Kalmar, ...	» 39 »
»	<i>Holmqvist, O.</i> , disponent, Svartingstorp, Läckeby, ...	» 39 »
»	<i>Hultgren, A.</i> , landtbrukare, Kollinge, Söderåkra, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Karlskrona**

herr <i>Kruse, K. R. T.</i> , kapten, Karlskrona, ...	med 39 röster,
» <i>Schartau, J. A.</i> , häradshöfding, Karlskrona, ...	» 39 »
» <i>Clementson, Sv.</i> , landstingsman, Kopprarp, Trensum, ...	» 39 »
» <i>Nelson, K. M.</i> , landstingsman, Björkeryd, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Karlstad**

herr <i>Liljesköld, K. A.</i> , f. d. häradshöfding, Arvika, ...	med 39 röster,
» <i>Falk, H. H. W.</i> , kapten, Karlstad, ...	» 39 »
» <i>Olsson, Emil</i> , f. d. riksdagsman, Kyrkebol, Ottebol, ...	» 39 »
» <i>Olsson, Oscar</i> , godsägare, Höije, Edsgatan, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Kristianstad**

herr <i>Johnsson, H.</i> , f. d. riksdagsman, Östra Broby, ...	med 39 röster,
friherre <i>v. Otter, B. S.</i> , f. d. major, Kristianstad, ...	» 39 »
herr <i>Jönsson, N.</i> , landtbrukare, Efverödsgård, Efveröd, ...	» 39 »
» <i>Witzell, C.</i> , f. d. riksdagsman, Örkelljunga, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Linköping**

herr <i>Burén, Iv.</i> , landtbrukare, Boxholm, ...	med 39 röster,
» <i>Edlund, Wilh.</i> , disponent, Mjölby, ...	» 39 »
» <i>Hagberg, C. O.</i> , godsägare, Linköping, ...	» 39 »
» <i>Gustafson, J. A.</i> , landtbrukare, Katrineberg, Grebo, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Luleå**

herr <i>Ruthberg, J. Th.</i> , kapten, Kalix, ...	med 39 röster,
» <i>Johansson, Nils</i> , häradshöfding, Luleå, ...	» 39 »
» <i>Ekbohm, K.</i> , häradshöfding, Piteå, ...	» 39 »
» <i>Ström, O. H.</i> , v. konsul, Nederkalix, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Mariestad**

herr <i>Millqvist, A.</i> , godsägare, Simmatorp, Skara, ...	med 39 röster,
» <i>Sandels, A.</i> , godsägare, Mariestad, ...	» 39 »
» <i>Almin, Richard</i> , landtbrukare, Björsäter, Lugnås, ...	» 39 »
» <i>Nordholm, C.</i> , landtbrukare, Hinsberg, Lekberg, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Nyköping**

herr <i>af Schmidt, H. O.</i> , kapten, Nyköping, ...	med 39 röster,
» <i>Weinberg, B.</i> , godsägare, Hormesta, Stigtomta, ...	» 39 »
» <i>Karlson, Anders</i> , landtbrukare, Sursa, Öfver-Selö, ...	» 39 »
» <i>Hedin, O.</i> , ingenjör, Kärbo, Nyköping, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Sundsvall**

herr	<i>Söderbaum, O.</i> , doktor, Sundsvall, ...	med 39 röster,
»	<i>Larsson, B. M.</i> , grosshandlare, Sundsvall, ...	» 39 »
»	<i>Ekholm, R.</i> , f. d. riksdagsman, Sundsvall, ...	» 39 »
»	<i>Peterson, G. R.</i> , redaktör, Sundsvall, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Umeå**

herr	<i>Aspgren, J. O. N.</i> , öfverste, Umeå, ...	med 39 röster,
»	<i>Boström, N.</i> , f. d. riksdagsman, Bodbyn, ...	» 39 »
»	<i>Broman, J.</i> , kronolänsman, Teg, Umeå, ...	» 39 »
»	<i>Åström, A.</i> , bruksdisponent, Norra Degerfors, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Uppsala**

herr	<i>Brandberg, G. F.</i> , akademiekamrer, Uppsala, ...	med 39 röster,
»	<i>Davidson, D.</i> , juris doktor, professor, Uppsala, ...	» 39 »
»	<i>Berglund, G.</i> , godsägare, Stora Bärby, ...	» 39 »
»	<i>Höök, C.</i> , f. d. riksdagsman, Edeby, Rasbokil, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Visby**

herr	<i>Björclin, J. G.</i> , generalmajor, Visby, ...	med 39 röster,
»	<i>Warfvinge, C. O.</i> , förste landtmätare, Visby, ...	» 39 »
»	<i>Larsson, K. L. J.</i> , riksdagsman, Bondarfve, ...	» 39 »
»	<i>Sundblad, A.</i> , prost, Barlingbo, Visby, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Vänernsberg**

herr	<i>Björklund, E.</i> , jägmästare, Vänernsberg, ...	med 39 röster,
»	<i>Carlberg, And.</i> , rådman, Vänernsberg, ...	» 39 »
»	<i>Larsson, N. P.</i> , landstingsman, Byen, Amål, ...	» 39 »
»	<i>Thorson, C.</i> , landtbrukare, Magnusberg, Salstad, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Västerås**

herr	<i>af Billbergh, Th.</i> , lektor, Västerås, ...	med 39 röster,
»	<i>Kempe, A.</i> , lektor, Västerås, ...	» 39 »
»	<i>Pers, Anders</i> , boktryckare, Västerås, ...	» 39 »
»	<i>Ugglå, Claes</i> , häradshöfding, Västerås, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Växjö**

herr	<i>Cervin, G.</i> , kaptän, Växjö, ...	med 39 röster,
»	<i>Johansson, O. A.</i> , hospitalssyssloman, Växjö, ...	» 39 »
»	<i>Carlsson, B. G.</i> , landstingsman, Bäck, ...	» 39 »
»	<i>Johansson, S.</i> , landstingsman, Grennaforsa, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Örebro**

herr <i>von Hofsten, H. R.</i> , major, Örebro, ...	med 39 röster,
» <i>Montgomery-Cederhjelm, R.</i> , kammarherre, Seger- sjö, Lännäs, ...	» 39 »
» <i>Andersson, A. G.</i> , bergsman, Östanor, Rällså,...	» 39 »
» <i>Persson, O.</i> , nämndeman, Asker, ...	» 39 »

vid kontoret i **Östersund**

herr <i>Kjelsson, A.</i> , länsman,.....	med 39 röster,
friherre <i>Fleetwood, G. M. C.</i> , öfverstelöjtnant,.....	» 39 »
herr <i>Engström, E. O.</i> , landstingsman, Bispgården,...	» 39 »
» <i>Olsson, O.</i> , nämndeman, Bränna, Hackås, ...	» 39 » ;

Suppleanter:vid kontoret i **Göteborg**

herr <i>Nordenfelt, E.</i> , f. d. kamrerare, Göteborg, ...	med 40 röster,
» <i>Larsson, L.</i> , f. d. landstingsman, Hufveröd, ...	» 40 »
» <i>Hedström, S.</i> , landstingsman, Varekil, ...	» 40 »
» <i>Ågren, Axel H.</i> , grosshandlare, Göteborg, ...	» 40 » ;

vid kontoret i **Malmö**

herr <i>Berg v. Linde, Sigge</i> , godsägare, Axelvold,.....	med 40 röster,
» <i>Antonsson, A.</i> , f. d. riksdagsman, Malmö, ...	» 40 »
» <i>Härje, K. A.</i> , vice konsul, Malmö, ...	» 40 »
» <i>Nilsson, A. J.</i> , landtbrukare, Lilla Isie, Södra Åby, ...	» 40 » ;

vid kontoret i **Falun**

herr <i>Wahlqvist, J. A.</i> , kamrerare, Falun,.....	med 40 röster,
» <i>Holst, P.</i> , handlande, Malung, ...	» 40 »
» <i>Nordin, G.</i> , kapten, Falun,.....	» 40 »
» <i>Nilsson, A.</i> , förvaltare, Furudal, ...	» 40 » ;

vid kontoret i **Gäfle**

herr <i>Brodin, Carl</i> , grosshandlare, Gäfle, ...	» 40 »
» <i>Ericson, J. G.</i> , telegrafkommissarie, Gäfle, ...	» 40 »
» <i>Brodin, O. A.</i> , f. d. riksdagsman, Gäfle,.....	» 40 »
» <i>Wettergren, G.</i> , disponent, Norrsundet, ...	» 40 »

vid kontoret i **Halmstad**

herr <i>Thorbjörnsson, J.</i> , landstingsman, Nydala, Halmstad, ...	med 40 röster,
» <i>Jönsson, S.</i> , landstingsman, Påarp, Västra Karup, ...	» 40 »
» <i>Hofflander, C. O. P.</i> , kapten, Halmstad, ...	» 40 »
» <i>Frisell, G.</i> , fil. doktor, Kullagården, Varberg, ...	» 40 » ;

vid kontoret i **Härnösand**

herr <i>Engströmer, Th.</i> , kamrer, Sollefteå, ...	med 40 röster,
» <i>Carlson, V.</i> , häradsskrifvare, Härnösand, ...	» 40 »
» <i>Högberg, J. O.</i> , landstingsman, Näs, Härnösand, ...	» 40 »
» <i>Sjodin, P.</i> , skogsförvaltare, Sollefteå, ...	» 40 » ;

vid kontoret i **Jönköping**

herr <i>Rydell, A. P.</i> , löjtnant, Bredaryd, ...	med 40 röster,
» <i>Bolander, M. A.</i> , landstingsman, Hålkaryd, Vrigstad, ...	» 40 »
» <i>Johanson, J. E.</i> , länsnotarie, Jönköping, ...	» 40 »
friherre <i>Leuhusen, G. D.</i> , major, Eksjö, ...	» 40 » ;

vid kontoret i **Kalmar**

herr <i>Holm, A. T. O.</i> , lektor, Kalmar, ...	med 40 röster,
» <i>Olsson, Knut</i> , landtbrukare, Torngård, Gräsgård, ...	» 40 »
» <i>Molin, V.</i> , landtbrukare, Hossmö, ...	» 40 »
» <i>Reutersvärd, K.</i> , f. d. öfverstelöjtnant, Kalmar, ...	» 40 » ;

vid kontoret i **Karlskrona**

herr <i>Karlsson, K. P.</i> , fortifikationskassör, Karlskrona, Oscarsvärn, ...	med 40 röster,
» <i>Beyer, E.</i> , godsägare, Karlshamn, ...	» 40 »
» <i>Jönsson, John</i> , landstingsman, Boa, Gränum, ...	» 40 »
» <i>Håkansson, Henning</i> , kontorschef, Karlskrona, ...	» 40 » ;

vid kontoret i **Karlstad**

herr <i>Huss, R.</i> , kapten, Karlstad, ...	med 40 röster,
» <i>Ydén, G. M.</i> , f. d. läroverksadjunkt, Karlstad, ...	» 40 »
» <i>Mattsson, Oscar</i> , kontrollör, Arvika, ...	» 40 »
» <i>Lundberg, A.</i> , handlande, Skrufstad, Grums, ...	» 40 » ;

vid kontoret i **Kristianstad**

herr <i>Håkansson, O.</i> , landstingsman, Karlaby, Östra Tomarp, ...	med 40 röster,
» <i>Jönsson, A.</i> , f. d. riksdagsman, Yngsjö, ...	» 40 »
friherre <i>Barnekow, Kjell</i> , Sinclairsholm, Vinslöf, ...	» 40 »
herr <i>Pehrsson, I.</i> , landstingsman, Korsaröd, Tjörnarp, ...	» 40 » ;

vid kontoret i **Linköping**

herr <i>Ekenstam, F. W.</i> , öfverstelöjtnant, Linköping, ...	med 40 röster,
» <i>Ekström, Hj.</i> , major, Linköping, ...	» 40 »
» <i>Danielsson, O.</i> , godsägare, Akerby, Skärkind, ...	» 40 »
» <i>Larsson, G.</i> , landtbrukare, Bonnorp, Stjernorp, ...	» 40 » ;

vid kontoret i **Luleå**

herr <i>Eckhell, Gustaf Arvid</i> , landsfiskal, Gammelstad, ...	med 40 röster,
» <i>Bergström, R.</i> , fabrikör, Öjebyn, ...	» 40 »
» <i>Nordström, P. O.</i> , häradsskrifvare, Luleå, ...	» 40 »
» <i>Hellgren, U.</i> , länsbokhållare, Luleå, ...	» 40 » ;

vid kontoret i **Mariestad**

herr <i>Lilliestierna, H.</i> , kapten, Sköfde, ...	med 40 röster,
» <i>Forsman, Olaus</i> , adjunkt, Mariestad, ...	» 40 »
» <i>Andersson, A.</i> , landstingsman, Vång, Karlslund, ...	» 40 »
» <i>Lundblad, A.</i> , landstingsman, Nyskogen, Tidaholm, ...	» 40 » ;

vid kontoret i **Nyköping**

herr <i>von Sydow, C. O.</i> , kapten, ...	med 40 röster,
» <i>Tottie, K. F.</i> , landtbrukare, Lilla Kungsladugården, Nyköping, ...	» 40 »
» <i>Sjöström, G.</i> , kyrkoherde, Tuna, Larslund, ...	» 40 »
» <i>Skjöldebrand, Erik</i> , arrendator, Rockelsta, Sparreholm, ...	» 40 » ;

vid kontoret i **Sundsvall**

herr <i>Thor, C. G.</i> , f. d. riksdagsman, Nedansjö, ...	med 40 röster,
» <i>Horneij, Arvid</i> , tandläkare, Sundsvall, ...	» 40 »
» <i>Andersson, Petrus</i> , prokurist, Sundsvall, ...	» 40 »
» <i>Ahlgren, E.</i> , f. d. riksdagsman, Ala, Fjäl, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Umeå

herr Collin, K. R., lektor, Umeå, ...	med 40 röster,
» Dahlén, A., postmästare, Nordmaling, ...	» 40 »
» Öhman, M., major, Umeå, ...	» 40 »
» Öhlén, John, förvaltare, Umeå, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Uppsala

greffe von Rosen, E., Örbyhus, ...	med 40 röster,
herr Modén, K. H., landtbrukare, Hammarby, ...	» 40 »
» Wallén, A., landstingsman, Ahlsta, Örsundsbro, ...	» 40 »
» Sjöberg, H., akademienotarie, Uppsala, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Visby

herr Söderström, I., Norrby, konsistorienotarie, Visby, ...	med 40 röster,
» Broander, N. J., f. d. riksdagsman, Visby, ...	» 40 »
» Söderberg, J. N., stabsintendent, Visby, ...	» 40 »
» Forssman, P. A., disponent, Roma kloster, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Vänersborg

herr Andersson, C. F., landtbrukare, Lunden, Skrehall, ...	med 40 röster,
» Hildebrand, B. E., landtbruksingenjör, Vänersborg, ...	» 40 »
» Larsson, A., f. d. riksdagsman, Flicksäter, Vänersborg, ...	» 40 »
» Nordin, Fred., rektor, Vänersborg, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Västerås

herr Lindevall, L., f. d. riksdagsman, Säva, Altuna, ...	med 40 röster,
» Molin, L. G., ombudsman, Kolbäck, ...	» 40 »
» Rudberg, Hj., f. d. räntmästare, Västerås, ...	» 40 »
» Holmin, Elis, major, Gräflinge, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Växjö

herr Lundqvist, J. G., godsägare, Hof, Växjö, ...	med 40 röster,
» Cavalli, L. G., major, Växjö, ...	» 40 »
» Bergenstråhle, A. E. G., kaptan, Växjö, ...	» 40 »
» Johansson, Gustaf, landstingsman, Ingelstad, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Örebro

herr Söderström, P., disponent, Ställdahlen, ...	med 40 röster,
» Pehrson, P. V., bruksägare, Gelleråsen, Bofors, ...	» 40 »
» Windahl, Axel, grosshandlare, Örebro, ...	» 40 »
» Forssbeck, Hj., öfverste, Örebro, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Östersund

herr <i>Bergvall, E.</i> , landtbrukare, Gisselgård, Ragunda, med 40 röster,	
» <i>Kihlbaum, Axel Teodor</i> , distriktskassör, ...	» 40 »
» <i>Nordén, N. M.</i> , nämndeman, Bledäng, Ålsta,...	» 40 »
friherre <i>Lejonhufvud, E. O. K:son</i> , härads höfding, Östersund, ...	» 40 » ,

sedan ordningen mellan suppleanterna blifvit genom särskilda lottningar bestämd.

Hans Andersson.
Gustaf Berg.

Philip Klingspor.
Olof Persson.

Protokollet lades till handlingarna, och beslöt kammaren, att underrättelse om de försiggångna valen skulle genom utdrag af protokollet meddelas bankoutskottet med anmodan till utskottet att lämna såväl fullmäktige i riksbanken som vederbörande afdelningskontor i landsorten och de valde meddelande om valens utgång.

§ 3.

Föredrogos hvar för sig Kungl. Maj:ts å kammarens bord hvilande propositioner; och hänvisades därvid till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

angående anslag för deltagande i de olympiska spelen i London år 1908,

angående anordnande af en särskild för fiskare afsedd försäkring mot skada till följd af olycksfall, och

angående statsanslag till nationalföreningen mot emigrationen.

Till bevillningsutskottet öfverlämnades härefter Kungl. Maj:ts proposition i anledning af tillägg till den å internationell konferens i Bryssel den 5 mars 1902 antagna konventionen angående beskattning af socker m. m.

Vidare hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående täckande af brist i extra ordinarie anslag till uppförande af nya byggnader för armén.

§ 4.

Härefter föredrogos hvar för sig de å kammarens bord hvilande motionerna; och hänvisades därvid:

herr *A. J. Christiernsons* motion, n:o 232, till konstitutionsutskottet;

herr *E. A. Lindblads* i Närlunda motion, n:o 233, till statsutskottet; och

herr *L. J. Carlssons* i Malmberget motion, n:o 234, till lagutskottet.

§ 5.

Föredrogos, men blefvo ånyo bordlagda konstitutionsutskottets utlåtande n:o 1, bevillningsutskottets betänkande n:o 10 och lagutskottets utlåtande n:o 6.

§ 6.

Justerades protokollsutdrag.

§ 7.

Afgåfvos följande nya motioner, nämligen af:

herr *F. Söderbergh* i Karlshamn, n:o 235, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af 1 § i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning af socker, och

herr *J. Widén*, n:o 236, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse af §§ 17, 18, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 34, 87, 99, 101, 102, 103, 104 och 106 regeringsformen m. m.

De afgifna motionerna bordlades på begäran.

§ 8.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *P. Pehrsson* i i Akarp under 10 dagar f. o. m. den 19 februari.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 2,47 e. m.

In fidem

Herman Palmgren.